

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ในพื้นที่โครงการเขื่อนแควน้อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก เป็นงานวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อออกแบบกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของประชาชนบ้านน้ำโจน 2) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของประชาชนบ้านน้ำโจนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมไปสู่การปฏิบัติ ในพื้นที่โครงการเขื่อนแควน้อย ผู้วิจัยจำแนกวิธีวิทยาเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อพัฒนารอบแนวความคิดในการวิจัย ขั้นตอนที่สอง ได้แก่ ออกแบบกระบวนการและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมแล้วตรวจสอบความถูกต้องในเชิงแนวคิดทฤษฎี ขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วยสัมมนาให้ข้อเสนอแนะและขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 ได้แก่ ปรับปรุงและแก้ไขแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่โครงการเขื่อนแควน้อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก สรุปและจัดทำรายงานการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 1) การส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย 2) สุขาภิบาลอาหารและน้ำ 3) พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีและกำหนดข้อบังคับท้องถิ่น 4) ฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ 5) ป้องกันและลดอุบัติเหตุ 6) พัฒนาสถานบริการสุขภาพ 7) สุขภาวะทางจิต 8) ฝ้าระวังและป้องกันปัญหาเสพติด 9) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมและ 10) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างกลไกในการขับเคลื่อนแผนฯ สู่อำนาจปฏิบัติ ในลักษณะภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทในการพัฒนาสุขภาพทุกภาคส่วนและมีการติดตาม กำกับ ประเมินผลอย่างครบวงจร

Participatory planning formation for quality of health life and plan implementation at Khwai-noi Dam Project in Phitsanulok Province was an action research. There were 2 objectives of this research including 1) to design the process of planning formation, and 2) participatory planning formation and plan implementation. There were 4 steps of research process, including the development of conceptual research frameworks, planning formation for development of quality of health life with participation, implementation and conclusion.

The researcher found that the development of quality of health life planning with participation were 1) health promotion for target population, 2) food and water sanitation, 3. healthy environment with local norms and regulation, 4) surveillance communicable disease and non-communicable disease prevention, 5) prevention for accident, 6) developing health service, 7) mental health, 8) surveillance and prevention for drug addiction, 9) developing ethic and morality, and 10) plan implementation.

To achieve the participatory planning, the involving actors are required to continue practicing all the planning process, developing mechanism for a better plan implementation, in the form of co-operative network, which comprised of a good follow up and regular evaluation through out the planning cycle.